

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

455. An, & qualem causam requirat impositio pensionis facta ab Inferiore
Papâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Card. de Luc. loc. cit. Lott. l. 3. q. 19. n. 52. ubi: impossibile est, consentientem pensioni aliter posse evadere incursum simonia, quam si accedit auctoritas Pape, juxta decr. Rotæ in una Montis Falisci 31. Martij 1631 sed de his satius constat ex antecedentibus. Qualiter nihilominus cedi possit sine auctoritate Papæ commodatus pensionis, dicitur infra, ubi de translatione pensionis. Vide tantisper Corrad. in pr. benef. l. 5. c. 6. n. 69.

2. Respondeo secundò: Potest de cetero beneficiatus auctoritate propriâ in suo beneficio constitutere pensionem in hoc sensu valde impropius, obligando se per conservum gratuitum vel onerosum ad certam portionem fructuum sui beneficii cuiquam persolvendam, servandis tamen iis, quæ requiruntur in alienatione, & longa locatione rerum Ecclesiasticarum, tradit Filiuc. in append. posth. de stat. cleric. tr. 42. c. 2. n. 10. cum commun. Sed ait, talem decisionem fructuum & jus, quod per hoc quis consequitur ad certam portionem fructuum nou esse pensionem, de qua hic; quia non est directa super fructibus, sed super beneficiario fructus possidente, haberéque potius rationem contractus civilis.

Quæstio 455. An, & qualiter causam requirat impositio pensionis facta ab inferiore Papæ?

1. Respondeo ad primum: Impositio pensionis facta per inferiorem absque causa est omnino nulla. Garc. p. 1. c. 5. n. 322. citans Sarn. Cor. &c. cum commun. Et sic pensio reservata ex falsa causa est nulla. Paris. l. 6. q. 2. n. 77. Sed &c., dum motu proprio pensio assignatur à Papa ex causa aliqua, quæ non esset vera v. g. ob merita vel paupertatem, adhuc non valebit gratia, seu motus hic proprius non faciet gratiam valere, non obstante subreptione. Garc. loc. cit. nu. 502. juncto n. 499. contra Salust. Tiber. in pr. Auditor. Camer. l. 3. c. 3. n. 22. Nam etsi clausula motus proprii tollat subreptionem & si motu proprio. de prob. in 6. Garc. cit. n. 502. citato Cor. de benef. p. 1. c. 4. n. 8. &c. si tamen exprimatur falsa causa seu qualitas de facto alieno, nihil prodest dicta clausula, si talis est falsitas, ut ea stante, non, vel faltem difficulter concederetur gratia; quia gratia concessa motu proprio non debet operari ultra mentem & intentionem concedentis, & intelligitur, veris existentibus expressis, sine quibus alias gratiam non concessisset, aut saltē difficulter. Atque ita falsitas causa perpetuò annulat gratiam, quamvis motu proprio concessam. Garc. nu. 503. citans Sanch. de matrim. l. 8. d. 21. n. 47. & plurimos alios. Unde etiam, licet stetur prædicta narrativa facta motu proprio, potest tamen probari contrarium. Garc. loc. cit. juxta Put. decr. 101. l. 3. in fine Limitat tamen hac Garc. n. 504. nisi narrentur v. g. in motu proprio merita in genere. Item n. 505. nisi forte illa subreptione non esset valde notabilis, ut dicatur alias de falso valore expreso in genere motu proprio, dum non esset error notabilis quantitatis. Debètque de causa constare, alijs adhuc pensio est nulla. Garc. l. c. n. 325. Et nisi de causa constet, præsumitur dicta impositio pensionis facta in fraudem. Garc. loc. cit. n. 324. Neque, ut dictum suprà, sufficit assertio Episcopi afferentis intervenisse causam, sicut non creditur patri donanti filio, qui testatur, præcessisse merita juxta Gl. & DD. in l. si donatore. c. de donat. Garc. n. 326. & 327.

P. Lenzen, Fori Benef. Tom. III.

Qualiter vero causa narrata in gratia pensionis debet verificari per pensionarium, dicetur infra, ubi de obligationibus pensionarii. Vide de hoc tantisper Garc. p. 1. c. 5. à n. 442. per plures num. seq.

2. Respondeo ad secundum: Requiritur causa commensurata pensioni, seu pensio commensurata esse debet causa, ita ut eam non excedat. Garc. loc. cit. n. 328. citans Gig. q. 6. n. 2. Rebuff. de pacif. poss. n. 125 alias 109. Non esset tamen talis pensio excedens causam in totum nulla, sed reducenda ad debitam quantitatem, ut dicitur de donatione remuneratoria excedente merita; juxta Garc. n. 239. Verum de hoc inferius.

De consensu reservationi pensionis praestando à beneficiato.

Quæstio 456. An, & qualiter Papa reservare possit ac solet pensionem sine consensu titularis seu beneficiati?

1. Respondeo primò: Papaæ reservare potest pensionem sine consensu ullo beneficiati. Garc. p. 1. c. 5. n. 275. citans plures. Paris. l. 6. q. 2. n. 131. Chok. ad reg. 43. de consensu. n. 47. dicens, esse communiter receptam. Card. de Luc. de pens. d. 10. n. 12. dicens, esse extra controversiam potestatem Papa reservandi pensionem etiam pleno beneficio, nullo desiderato consensu titularis; è quod, si potest tollere eidem titulari beneficium tanquam supremus Dominus & arbiter, multè magis potest hoc onus & servitutem imponere. Et dum queritur de reservatione pensionis facta sine consensu titularis, quæstio non cadit super protestate Papa, sed super voluntate ejusdem. Lott. l. 1. q. 35. n. 72.

2. Respondeo secundò: Regulariter tamen pensionem non reservat sine consensu titularis, & hic consensus requiritur. Garc. loc. cit. n. 278. Ventrigl. to. 2. annor. 11. §. 1. 8. Lott. l. c. n. 65. Card. de Luc. loc. cit. Castrrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 5. n. 1. dicens, requiri consenunum titularis usque adeò, ut si de eo non constet, invalida sit pensio; è quod non præsumatur Pontifex velle pensionem imponeare alteri, quām ipse præscripti imponendam; præscripti autem, ut nulla pensio imponatur, nisi de consensu illius beneficiarii, qui pensionem solvere debet, adeóque absque huicmodi consensu vel illius expressa derogatione impositio pensionis sit nulla.

3. Respondeo tertio: Hoc ipsum intelligendum de consensu titularis principali & causalí, ita per beneficialistas appellato, quod per modum causæ tam in supplicatione, quam in literis narratur, utpote causa productiva gratia, quæ sine illo concessa non fuisset, sive in quo radicatur gratia. Ventrigl. Card. de Luca ll. cit. Lott. l. c. n. 69. &c. ut ait Card. de Luca, perficiens gratiam pensionis reservata alias imperfectam ex deficiente intentione Papæ, qua à stylo regulatur. Et est causa formalis, seu de forma pensionis, ut Lott. loc. cit. n. 65. juncto n. 46. q. 36. Et absque hoc consensu titularis non solet unquam Papa constitutere pensionem, nisi, ut addit Card. de Luc. id expressè dicat, sive non derogat unquam huic consensui. Ventrigl. loc. cit. Lott. cit. q. 35. n. 72. sed est id, in quod reservatur pensionem defigit oculos, unde & omnis consideratio odii abstergitur, & judicatur constitutio pensionis impositio favorabilis. Lott. l. 1.